

Raadsplein besluitvormend

Datum 27 november 2017

onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen CDA inzake nazorg ex-gedetineerden
portefeuillehouder	Eefke Meijerink
informant	Oosting, Pelle (2433)
medeopstellers	Bredewolt - Brons, Janneke (2452)
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Informatienota beantwoording artikel 45 vragen CDA inzake nazorg ex-gedetineerden

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van de beantwoording van de artikel 45 vragen van de raadsfractie van het CDA over de nazorg ex-gedetineerden.

Informatienota voor de raad

Datum 14 november 2017

Onderwerp	Beantwoording art 45 vragen nazorg ex-gedetineerden
Versienummer	

Portefeuillehouder Meijerink

Informant P. Oosting
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling / OWS
Telefoon 038 498 2433
Email P.oosting@zwolle.nl
Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De van beantwoording van de art.45 vragen van de raadsfractie van het CDA over de nazorg ex-gedetineerden.

Datum 14 november 2017

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

In een televisie-uitzending van Nieuwsuur op 4 oktober jl werden kritische opmerkingen gemaakt over de nazorg of het gebrek daaraan voor gedetineerden die hun gevangenisstraf hebben uitgezeten. In deze uitzending werd met ook nadruk aandacht besteed aan de verantwoordelijkheid van gemeenten op dit terrein.

Op 5 oktober heeft de CDA fractie artikel 45 vragen gesteld over de nazorg aan ex-gedetineerden. In deze nota beantwoorden we deze vragen.

Vraag 1

Kunt u inzicht geven op welke wijze aan de gemeentelijke verantwoordelijkheid tot het verlenen van nazorg invulling wordt gegeven?

De VNG en de staatssecretaris van het ministerie van Veiligheid & Justitie hebben eind 2014 een convenant "richting aan re-integratie" ondertekend. Onderstaande overwegingen zijn de basis voor dit convenant:

- Een goede re-integratie van (ex-) gedetineerden is een voorwaarde om de recidive terug te dringen. Ongeveer 30.000 maal per jaar keren burgers na verblijf in detentie terug naar de maatschappij. Velen van hen hebben één of meer problemen die een risico vormen voor recidive.
- De (ex-) gedetineerde primair verantwoordelijk is voor zijn re-integratie. Het Gevangeniswezen is verantwoordelijk voor de ondersteuning van de gedetineerde bij zijn re-integratie. De gemeenten zijn dat na detentie.

Dit convenant is de basis voor onze nazorg.

Het is van belang om op te merken dat de gemeente Zwolle verantwoordelijk is voor de nazorg van de Zwolse gedetineerden, dat wil zeggen de gedetineerden die voor detentie woonachtig waren in Zwolle. Het is belangrijk te vermelden dat het gaat om vrijwillige nazorg. Nazorg is niet verplicht.

De ervaring leert dat een derde van de ex-gedetineerden geen nazorg nodig heeft, zij redden zichzelf. Van de overige twee derde ontvangt ongeveer de helft nazorg, de andere helft maakt geen gebruik van nazorg.

In de praktijk ziet de re-integratie/nazorg er als volgt uit:

De casemanager van het gevangeniswezen screent de gedetineerde bij binnenkomst op de vijf basisvoorwaarden re-integratie:

- identiteitspapieren
- werk en inkomen
- schulden
- onderdak
- zorg.

De casemanager faciliteert de gedetineerde bij het op orde krijgen van de basisvoorwaarden. Bij ontslag draagt de casemanager tijdig en zorgvuldig gegevens over aan de gemeente. Hierbij is ook aandacht voor het vervolgtraject na detentie en een eventuele doorverwijzing naar andere ketenpartners zoals de reclassering en het UWV. De uitwisseling van informatie wordt vastgelegd in DPAN (digitaal platform aansluiting nazorg). Dit systeem wordt gevuld door de casemanagers in de PI en is voor ons als gemeente de basis voor de nazorg.

Datum 14 november 2017

Elke twee weken vindt een overleg nazorg ex-gedetineerden plaats. In dit overleg treffen de ketenpartners elkaar en wordt de behoefte/noodzaak voor nazorg besproken. De PI Zwolle is onderdeel van dit overleg, evenals reclassering, sociaal wijkteam en zorgpartijen. Om dit overleg goed te kunnen vormgeven is een goede informatievoorziening van binnen (PI) naar buiten (gemeente) van belang. We merken dat DPAN formulieren vaak niet of maar gedeeltelijk ingevuld zijn. Sommige PI's hanteren het uitgangspunt dat gedetineerden pas worden gescreend bij een detentieduur van meer dan drie maanden. Het initiatief ligt in die PI's volledig bij de gedetineerde.

Ten aanzien van de nazorg op de leefgebieden proberen we zoveel mogelijk via de reguliere processen te werken, daar waar nodig passen we maatwerk toe. Dat betekent in de praktijk dat bij één of twee relatief eenvoudige nazorgvragen, bijvoorbeeld een uitkering dat een gedetineerde zelf digitaal een uitkeringsaanvraag kan starten vanuit de PI. Indien er sprake is van zgn. multiproblematiek dan werken we met een regiegroep. In dat geval wordt een overleg gepland met de betrokken partijen en de casemanager PI om een traject voor na detentie voor te bereiden.

Ten aanzien van de vijf leefgebieden:

Identiteitspapieren:

Het Gevangeniswezen en gemeenten faciliteren (ex-) gedetineerden om een geldig identiteitsbewijs aan te vragen en te verkrijgen.

Praktijk Zwolle: Als blijkt dat een gedetineerde geen identiteitspapieren heeft wordt een ID bewijs aangevraagd. Medewerkers van de gemeente Zwolle komen periodiek in de PI Zwolle om ID bewijzen aan te vragen en uit te geven. Dit wordt gedaan voor de personen die staan ingeschreven in Zwolle. Het kan dus zijn dat iemand een BRP adres PI Zwolle heeft en dus een ID bewijs vanuit Zwolle verstrekt krijgt maar dat hij/zij feitelijk terug keert naar een andere gemeente (herkomst gemeente).

Werk en inkomen:

Het Gevangeniswezen en gemeenten faciliteren (ex-) gedetineerden om na afloop van detentie een vorm van (betaalde) arbeid, scholing en/of dagbesteding te vinden. De voorbereiding vindt zoveel mogelijk plaats tijdens detentie.

Praktijk Zwolle: De uitkering wordt in alle gevallen met ingang van de begindatum detentie geschorst of beëindigd, de detentiemelding vormt daarvoor de basis. Indien een gedetineerde terugkeert is hij in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor het weer opstarten van de uitkering. Daar waar nodig faciliteren we de gedetineerde: bijvoorbeeld door in samenspraak met de casemanager proberen we een afspraak te plannen met gedetineerden op de dag van einde detentie om een WWB uitkering aan te vragen.

Zorg

Het Gevangeniswezen en gemeenten streven naar een continuïteit van zorg voor, tijdens en na detentie.

Praktijk Zwolle: in overleg met SWT en andere partijen proberen we de juiste zorg in te zetten na detentie. Het streven is de zorg al op te starten (indicatiestelling) tijdens detentie. Hierbij merken we op dat de zorgvraag expliciet moet worden gesteld door de casemanager van de PI omdat we als gemeente geen zicht hebben op iedere gedetineerde. In specifieke gevallen kan er sprake zijn van zogenaamde doorzorg van een zorgpartij tijdens detentie.

Indien de gedetineerde uit wil stromen naar een beschermde woonvorm dan is een nauwe samenwerking tussen casemanager en gemeente belangrijk. De periode van detentie kan worden gebruikt om diagnoses te stellen en de indicatie BW rond te krijgen.

Datum 14 november 2017

Specifiek bij dit thema binnen nazorg zou het helpend zijn als de Zwolse inwoners voornamelijk in Zwolle of omgeving gedetineerd zijn.

Onderdak

Het Gevangeniswezen en gemeenten faciliteren (ex-) gedetineerden om tijdens detentie een eerste vorm van onderdak en/of stabiele woonsituatie te vinden na ontslag.

Praktijk Zwolle: Bij de detentiemelding kijken we naar de huisvestingssituatie voor detentie. - - Als betrokkene aangeeft terug te kunnen naar familie of vrienden dan ondernemen we geen actie.
- Als de gedetineerde een zelfstandige huurwoning heeft kunnen we onder bepaalde voorwaarden de vaste lasten doorbetalen in de vorm van een lening. De gedetineerde moet dan wel bereid zijn een zgn. nazorgcontract te ondertekenen en op alle leefgebieden hulp te aanvaarden

Schulden

Het Gevangeniswezen en gemeenten faciliteren (ex-) gedetineerden om tijdens en na detentie aan hun schuldproblematiek te werken.

Als er sprake is van schulden is het belangrijk dat dit ook tijdens detentie inzichtelijk wordt gemaakt. De verantwoordelijkheid ligt wederom bij de gedetineerde maar de casemanager ondersteunt hierbij.

Praktijk Zwolle:

-tijdens detentie wordt door de gemeente Zwolle ingezet op preventieve voorlichting in afstemming met de PI Zwolle.
-na detentie kan een beroep gedaan worden op schuldhelpverlening door de gemeente Zwolle. In de praktijk wordt vooral ingezet op financiële advisering, budgetbeheer en preventie.

Vraag 2

kunt u aangeven om hoeveel ex-gedetineerden het in Zwolle gaat?

In 2016 zijn in Zwolle in totaal 161 gedetineerden uitgestroomd. 148 mannen en 13 vrouwen. Van deze gedetineerden was de detentieduur als volgt:

Detentieduur	Aantal gedetineerden
Korter dan een maand	89
1-3 maanden	35
3-6 maanden	13
6-12 maanden	10
1 tot 2 jaar	6
2 tot 3 jaar	6
3 tot 5 jaar	1
5 tot 8 jaar	1
totaal	161

In de uitzending van Nieuwsuur gaf de raad voor strafrechttoepassing en jeugdbescherming het advies om gedetineerden zo dicht mogelijk bij huis te plaatsen omdat dit de reïntegratie/nazorg ten goede zou komen.

In onderstaand overzicht is inzichtelijk gemaakt waar Zwolse gedetineerden gedetineerd zijn (geweest) in 2017.

De cijfers gaan over de periode januari tot en met september 2017. In deze periode hebben we 135 detentiemeldingen ontvangen. Over deze meldingen merken we het volgende op:

- 9 personen zijn samen verantwoordelijk voor 21 detentiemeldingen.
- 4 van deze personen hebben de status veelpleger.

Datum

14 november 2017

Bovenstaande betekent dat 114 mensen uit Zwolle een of meerdere keren gedetineerd zijn. Deze mensen verblijven niet allemaal in de PI Zwolle. Onderstaand ter informatie een overzicht:

PI	aantal		PI	Aantal
PI Almelo	9		PI Lelystad	37
PI Almere	2		PI Schiphol	34
PI Alphen ad Rijn	2		PI Veenhuizen	1
PI Arnhem	6		PI Zutphen	15
PI Den Haag	2		PI Zwaag	1
PI Grave	4		PI Zwolle	21
PI Leeuwarden	1			

Aantal Zwolle gedetineerden periode jan-5 oktober 2017

Vraag 3

Zijn er ook gegevens bekend over de mate van tevredenheid bij het verlenen van nazorg, zowel bij de ex-gedetineerden als bij de hulpverlenende instanties?

Specifieke gegevens voor Zwolle maken op dit moment geen deel uit van de voor ons beschikbare data. Landelijk zijn er wel gegevens beschikbaar over nazorg van ex-gedetineerden. Zie onderstaande links. Wij zullen navraag doen bij onze samenwerkingspartners naar beschikbare informatie voor de Zwolse situatie.

[https://www.wodc.nl/onderzoeksdatabase/2678-kosten-en-baten-van-re-integratie-van-\(ex-\)gedetineerden.aspx](https://www.wodc.nl/onderzoeksdatabase/2678-kosten-en-baten-van-re-integratie-van-(ex-)gedetineerden.aspx)

[https://www.wodc.nl/onderzoeksdatabase/2698-monitor-nazorg-2016-\(5e-meting\).aspx](https://www.wodc.nl/onderzoeksdatabase/2698-monitor-nazorg-2016-(5e-meting).aspx)

Vraag 4

Een gevangenis is een bijzondere voorziening binnen een gemeente, waarover vrij weinig of geen informatie wordt gedeeld met gemeenteraden. Deelt u de mening van het CDA dat meer openheid en informatieuitwisseling over de 'ins en outs' van onze gevangenis bij kan dragen aan een betere kwaliteit van nazorg?

In het antwoord op vraag 1 is inzicht gegeven in het proces van nazorg binnen de gemeente Zwolle. Zoals u kunt zien in de beantwoording van vraag 2 is maar een klein deel van onze inwoners gedetineerd in PI Zwolle.

Binnen Zwolle is voldoende aandacht voor de nazorg van ex-gedetineerden. Waar mogelijk worden ook verbeteringen doorgevoerd in de aanpak.

U vraagt specifiek of meer openheid en informatieuitwisseling over de 'ins en outs' van de Zwolse gevangenis bij draagt aan een betere kwaliteit van nazorg. De PI Zwolle neemt deel aan het nazorgoverleg en over het algemeen kunnen we stellen dat er een goede samenwerking is met de PI Zwolle.

Datum

14 november 2017

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Datum

14 november 2017

Jaargang

Kenmerk

40666

Onderwerp

Beantwoording artikel 45 vragen CDA inzake nazorg ex-gedetineerden

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 14-11-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 27 november 2017,

de voorzitter,

de griffier,